

Izvedbeni plan

Studijski odjel	Povijesti	Godina studija	2.
Akadska godina	2012./2013.	Semestar	Ljetni

I. OSNOVNI PODACI O PREDMETU

Naziv predmeta	Fenomen kršćanstva		
Kratica predmeta	POVP4-3	Šifra predmeta	97973
Status predmeta	Obvezni	ECTS bodovi	4
Preduvjeti za upis predmeta	Nema		

Ukupno opterećenje predmeta

Vrsta nastave	Ukupno sati	Vrsta nastave	Ukupno sati
Predavanja	30	Seminari	15

Mjesto i vrijeme održavanja nastave Predavaonica 2, srijedom 12:00–15:00

II. NASTAVNO OSOBLJE

Nositelj predmeta

Ime i prezime Emilio Marin

Akademski stupanj Doktor znanosti

Stručni naziv Redoviti profesor u trajnom zvanju

Kontakt e-mail emilio.marin@unicath.hr

Telefon +385 (1) 3706 675

Konzultacije Srijedom 15:00–16:00, kabinet 132

III. DETALJNI PODACI O PREDMETU

Jezik na kojem se nastava održava Hrvatski

Opis predmeta

Ciljevi: Upoznavanje studenata s nastankom te putovima i načinima širenja kršćanstva kao vjere koja će postati duhovna i materijalna (vjerska, politička i društvena) odrednica ukupne europske civilizacije od antike do suvremenog razdoblja. Osposobljavanje studenata za samostalno nadograđivanje usvojenih temeljnih znanja putem uvida u literaturu te na temelju razumijevanja povijesnih uvjeta u kojima je kršćanstvo postalo jedina službena religija Rimskoga Carstva. Osposobljavanje studenata za usporedno i kritičko samostalno korištenje i međusobno nadopunjavanje podataka iz povijesnih izvora i arheološke građe.

Sadržaj: Kronološki i prostorni okvir sadržaja kolegija jest cjelokupno je razdoblje Rimskoga Carstva (1.–7. st. pos. Kr.), odnosno njegov ukupni prostor. Izlaganje osnovne teme kolegija bit će razrađeno prema sljedećem obrascu: I. Uvod – povijesno–religijski aspekt nastanka i širenja kršćanstva, odnosno politička i religijsko–filozofska podloga kasnoantičkog društva koja je pogodovala pobjedi kršćanskog monoteizma. Naglasak će biti stavljen na arheološki aspekt promatrane pojave, odnosno na odnos kasne antike kao povijesnog razdoblja i kršćanskih sadržaja koji se pojavljuju u tom kronološkom okviru; II. Povijesni put širenja kršćanstva na cjelokupni prostor Rimskog Carstva i šire, prema kronološkoj okosnici (1. od početaka do 313.; 2. od 313./sloboda kršćanstva do 380./službena religija; 3. 5. i 6. st.), uz istodobnu razradu na zasebne tematske cjeline: 1. širenje kršćanstva (razdoblje, snaga i smjerovi širenja, mučenici); 2. ustrojstvo zajednica i općina (vjernici, svećenstvo, župe, biskupije, monarhijski

episkopat); 3. materijalno naslijeđe (crkvene građevine, groblja i grobni spomenici, predmeti umjetničkog obrta, epigrafija).

Literatura

Obvezna	J. Ratzinger / Benedikt XVI., <i>Isus iz Nazareta</i> , Split 2007.; S. Kovačić, <i>Kršćanstvo i Crkva u Staromu i Srednjemu vijeku</i> , Split 2004.; V. Kapitanović, <i>Rimski Ilirik u odrazu kršćanske književnosti</i> , Split 2006.; <i>Velika povijest crkve</i> (ur. Hubert Jedin): 1. Svezak I: K. Baus, <i>Od praopćine do ranokršćanske velecркve</i> (preveli: J. Ritig i V. Bajsić), Zagreb 1972.; 2. Svezak II: K. Bus, E. Ewig, <i>Crkva Carstva poslije Konstantina Velikoga</i> (preveo V. Bajsić), Zagreb 1995.
Dopunska	N. Cambi, <i>Antika</i> , Zagreb 2002.; <i>Salona Christiana</i> (ur. E. Marin), Split 1994.; M. Prelog, <i>Eufrazijeva bazilika u Poreču</i> , Zagreb 1986.; D. Rendić-Miočević, <i>Carmina Epigraphica</i> , Split 1987.; A. Šonje, <i>Bizant i crkveno graditeljstvo u Istri</i> , Rijeka 1981.; Ž. Tomičić, <i>Panonski periplus – Arheološka topografija kontinentalne Hrvatske</i> , Zagreb 1999.; <i>Od nepobjedivog sunca do sunca pravde – Rano kršćanstvo u kontinentalnoj Hrvatskoj</i> (ur. Ž. Demo, B. Migotti), Zagreb 1994.; E. Marin et alii, <i>Narona</i> , Zagreb – Opuzen 1999.; <i>Salona II: P. Chevalier, Ecclesiae Dalmatiae, Recherches archéologiques franco-croates à Salone</i> (dir. par N. Duval et E. Marin), Rome-Split 1995, t. 1-2.; <i>Acta XIII Congressus Internationalis Archaeologiae Christianae / Radovi XIII. međunarodnog kongresa za starokršćansku arheologiju</i> , Split – Poreč 1994, t. I (ed. N. Cambi, E. Marin), Città del Vaticano-Split 1998.; B. Brenk, <i>Spätantike und frühes Christentum, Propiläen Kunstgeschichte, Supplementband I</i> , Stuttgart 1977.; R. Krautheimer, <i>Early Christian and Byzantine architecture</i> , Harmondsworth 1986.; P. Archeologia cristiana, Roma 1958.

Način ispitivanja i ocjenjivanja

Polaze se	Da	Isključivo kontinuirano praćenje nastave	Ne	Ulazi u prosjek	Da
Preuvjeti za dobivanje potpisa i polaganje završnog ispita		1. Redovito pohađanje nastave – prisutnost na najmanje 70% nastave prema studijskom programu i izvedbenom nastavnom planu;			
		2. Uredno izvršene seminarske obveze – pripremljeno izlaganje te predana pisana verzija.			
Način polaganja ispita		1) Nastavne aktivnosti – seminarske obveze i kolokvij (pismeni);			
		2) Završni ispit (usmeni ili pismeni i usmeni).			
		Brojčana ljestvica ocjenjivanja studentskog rada je:			
		dovoljan (2) – 50–59,9%			
		dobar (3) – 60–79,9%			
		vrlo dobar (4) – 80–89,9%			
		izvrstan (5) – 90% i više			
Način ocjenjivanja		Način stjecanja ocjene:			
		a) Nastavne aktivnosti			
		1) seminarske obveze – 35%			
		2) kolokvij – 35% (za prolaz je nužno riješiti 50% kolokvija)			
		b) Završni ispit			
		Za studente koji su položili kolokvij:			
		1) usmeni ispit – 30% (za prolaz je nužno riješiti 50% ispita)			
		Za studente koji nisu položili kolokvij:			
		1) pismeni ispit – 35% (za prolaz je nužno riješiti 50% ispita)			
		2) usmeni ispit – 30% (položeni pismeni ispit; za prolaz je nužno riješiti 50% ispita)			

Datumi kolokvija 10.04.2013.

Datumi ispitnih rokova Ljetni: 14.06.2013.; 05.07.2013.
Jesenski: 06.09.2013.; 20.09.2013.

IV. TJEDNI PLAN NASTAVE

Predavanja

Tjedan	Tema
1.	Uvodno predavanje
2.	Isus iz Nazareta: povijesne postavke
3.	Povijesna istraživanja o počecima kršćanstva
4.	Arheološka istraživanja o počecima kršćanstva
5.	Starokršćanska arheologija u Hrvatskoj
6.	Starokršćanska Salona
7.	Kolokvij
8.	Starokršćanska Narona
9.	Značajne ličnosti iz prvih kršćanskih stoljeća na hrvatskom prostoru
10.	Konačno rasprostranjene kršćanstva u doba Justinijana
11.	Kasna antika na prostoru BiH: počeci kršćanstva
12.	Kasna antika na prostoru BiH: konačna afirmacija u VI. Stoljeću
13.	Mozaik u Oratoriju sv. Venancija i prve kršćanske veze Rima i hrvatskih krajeva
14.	Kraj kasne antika na hrvatskom prostoru: seoba naroda
15.	Zaključno predavanje

Seminari

Tjedan	Tema
1.	Metodologija izrade seminara
2.	Ogledni seminar
3.	Veliki priručnici za kršćansku povijest
4.	Rimske katakombe
5.	Istraživači razdoblja početnog kršćanstva
6.	Najpoznatiji starokršćanski arheološki spomenici srednje Dalmacije
7.	Kolokvij
8.	Najpoznatiji starokršćanski arheološki spomenici južne Dalmacije
9.	Latinski starokršćanski natpisi
10.	Pula, Poreč i Ravenna
11.	Lokaliteti kasne antike na prostoru BiH
12.	Lokaliteti kasne antike na prostoru BiH
13.	Najpoznatiji starokršćanski spomenici u Istri
14.	Lokaliteti kasne antike u svezi sa seobom naroda
15.	Zaključci